

M.U.Z.Y.K.A.:premiera

Ukazała się wyjątkowa książka popularyzująca muzykę współczesną. Muzykoteka Szkolna jest patronem wydawnictwa!

M.U.Z.Y.K.A. to szósty tom przebojowej serii edukacyjnej wydawnictwa [Dwie Siostry](#). Dzięki niej młody odbiorca może się przekonać, że słuchanie jest fascynującą przygodą, a w muzyce współczesnej wszystko może się zdarzyć. Książka przeznaczona jest dla dzieci od lat 10. Wydawnictwo będzie miało premierę 2 listopada, a Muzykoteka Szkolna objęła je patronatem.

Kompozytor z innej planety i silniki grające na instrumentach. Muzyka z wnętrza butelki i z serca tropikalnej dżungli. Koncert na zabawkowe bączki i symfonia na syreny fabryczne. Spacerzy dźwiękowe, mosty słuchowe i tapeta do słuchania...

Czym jest muzyka? Gdzie jej szukać? Jak ją tworzyć? Muzycy i kompozytorzy zadają sobie te pytania od wieków. Ale w ciągu ostatnich 100 lat wielu z nich znalazło odpowiedzi, o jakich wcześniej nikomu się nie śniło. W muzyce współczesnej wszystko może się zdarzyć! I właśnie o tym opowiada ta książka.

Nie ma więc różnicy pomiędzy głosem Lady Gagi, warkotem silnika samochodowego, a „sztucznymi”, elektronicznymi dźwiękami wydawanymi przez komputery czy inne

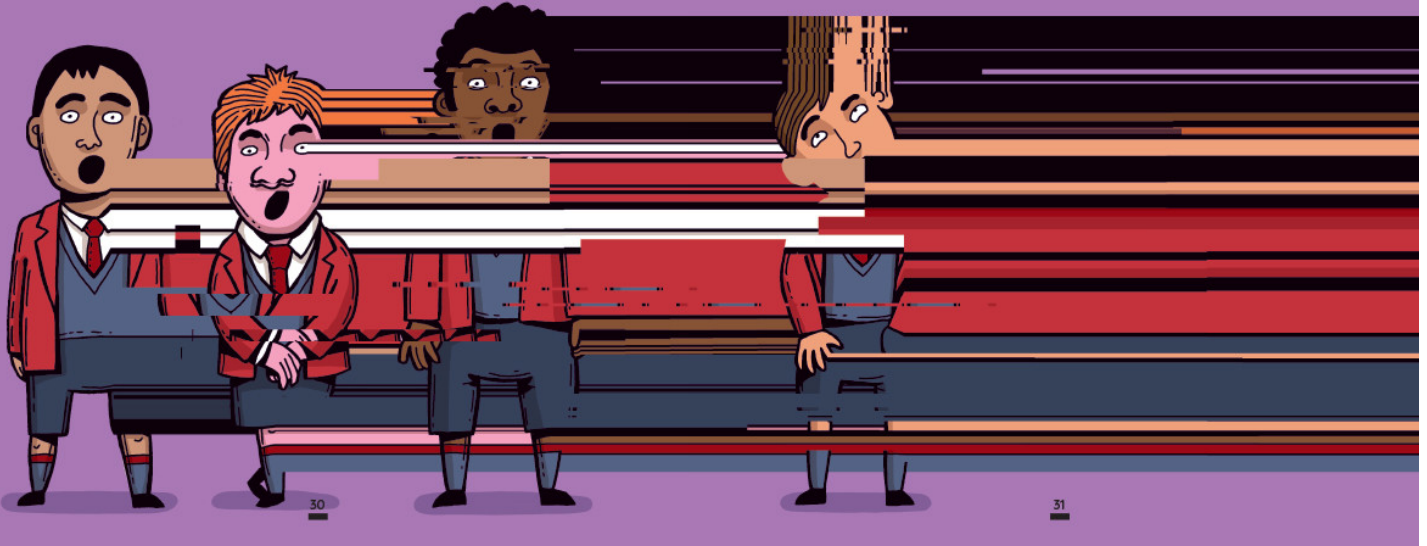
przeznaczone do tego maszyny – wszystko to po prostu drgania otaczającego nas świata. Jednym z pierwszych, który odkrył tę prawdę, był awangardowy kompozytor niemiecki **Karlheinz Stockhausen**^{*}. W swoim utwo-

^{*} O Karlheinzu Stockhausenie więcej przeczytacie na s. 118-119.

rze z 1956 roku pod tytułem „**Śpiew młodzieńców**” (*Gesang der Jünglinge*) zrobił coś, co wcześniej nikomu się nie udało: połączył elektroniczne efekty dźwiękowe z nagraniami anielskiego głosu chłopięcego. Tak naro-

dził się pierwszy wielki przebój muzyki elektronicznej, za którym szalał między innymi John Lennon z The Beatles^{*}. Ale to już zupełnie inna historia...

^{*} O The Beatles i Johnie Lennonie przeczytacie też na s. 76 i 103-105.

30

31

Most dźwiękowy

Kolonia w Niemczech i San Francisco w Stanach Zjednoczonych. Te dwa miasta leżące na dwóch różnych kontynentach oddziela ponad dziewięć tysięcy kilometrów. A mimo to w 1987 roku na godzinę połączył je most. Zbudował go amerykański artysta **Bill Fontana**. Nie użył do tego jednak cegieł ani pręseł – miał przecież do pokonania cały Ocean Atlantycki! Po jego moście nie dało się co prawda chodzić ani jeździć, za to mieszkańcy obu miast mogli się dzięki niemu przekonać, co słychać u tych po drugiej stronie. Artysta nazwał go **mostem słuchowym** (*Satellite Ear Bridge Cologne-San Francisco*), a do jego budowy wykorzystał satelity telekomunikacyjne. Są to krążące 35 tysięcy kilometrów nad ziemią urządzenia, które działają jak gigantyczne lustra. Mogą nie tylko odbić wysyłany do nich z jakiegoś miejsca sygnał radiowy, ale także wzmocnić go na tyle, aby po odbiciu mógł dotrzeć do innego kraju.

70

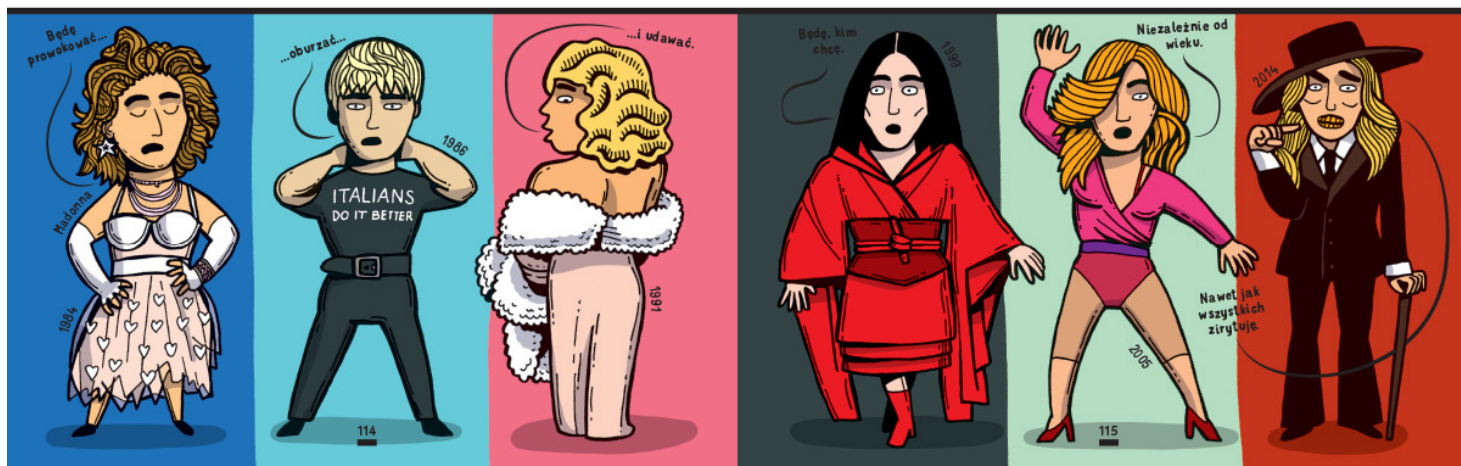
2 Z **Madonną**, a właściwie: Madonną Louise Ciccone, jest zupełnie inaczej. O niej – „królowej muzyki pop” – wiemy przecież prawie wszystko: nie tylko kiedy się urodziła (w 1958 roku), ale też kim byli jej mężowie, gdzie spędziła ostatnie wakacje, w jakiej sukience wyszła na zakupy, jak przebiegała praca nad sprzedaną w nakładzie 25 milionów egzemplarzy płytą „True Blue”...

Ale co z tego jest prawdą? Jeśli Madonna słyszała o Robercie Johnsonie, to trafnie wyciągnęła wnioski z jego życiorysu: budowaniu legendy najlepiej służy pomieszanie faktów i mitów. Im bardziej ludzie będą wierzyli, że ta czerwona sukienka, w której gwiazda wyszła do sklepu, naprawdę coś o niej mówi – tym lepiej. Nie muszą wiedzieć, że przed wyjściem z domu Madonna

przez godzinę ustalała jej kolor z pięcioma stylistkami.

„Królowa popu” od początku wiedziała, że kluczem do sukcesu jest panowanie nad każdym elementem własnego wizerunku. Musiała mieć decydujący głos odnośnie ostatecznego brzmienia płyty, melodii, którą śpiewa, teledysku, w którym występuje, choreografii na scenie

podczas koncertu, makijażu na spotkaniu z dziennikarzami, profilu, z którego będzie fotografowana, każdego słowa udzielonego wywiadu... dosłownie wszystkiego! Nikt wcześniej ani nikt później nie miał takiej kontroli nad każdym elementem swojej kariery. Być może dlatego Madonna jest jedna, a gwiazd popu tysiące. Podobnie jak tysiące było znakomitych bluesmanów, a Robert Johnson jeden ...

W 44 zwięzłych i przystępnych rozdziałach autorzy, Michał Mendyk i Michał Libera, przedstawiają wybranych kompozytorów, muzyków i ich dzieła, ukazując na ich przykładach różnorodne sposoby myślenia o dźwięku, muzyce, komponowaniu oraz byciu muzykiem. Wśród bohaterów znajdziecie m.in. [Johna Cage'a](#), [Steve'a Reicha](#), [Arnolda Schönberga](#), [Karlheinz Stockhausena](#), [Pawła Szymańskiego](#) i [Iannisa Xenakisa](#), a także The Beatles, Briana Eno, Einstürzende Neubauten, Kraftwerk czy Madonnę.

Książce towarzyszyć będzie strona internetowa umożliwiająca odsłuchanie większości opisanych utworów.

Michał Libera (ur. 1979) – socjolog zajmujący się muzyką od 2003 roku, ostatnio głównie jako dramaturg muzyczny, autor esejów dźwiękowych, oper i eksperymentalnych form radiowych. Prowadzi konceptualno-popowe wydawnictwo płytowe Populista oraz produkuje serie reinterpretacji muzyki z archiwów Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia. Kurator koncertów, festiwali i programów muzycznych do wystaw, w tym m.in. kurator Pawilonu Polskiego wyróżnionego na 13. Biennale Architektury w Wenecji. Jest autorem zbioru esejów na temat muzyki i słuchania *Doskonale zwyczajna rzeczywistość*. *M.U.Z.Y.K.A.* to jego pierwsza książka dla dzieci.

Michał Mendyk (ur. 1981) – rozpoczął karierę jako dziennikarz muzyczny, związany m.in. z Programem 2 Polskiego Radia. Był współzałożycielem i wieloletnim redaktorem magazynu „Glissando”. Obecnie zajmuje się przede wszystkim prowadzeniem autorskiego wydawnictwa fonograficznego Bôlt Records. Jako kurator, członek komisji programowych albo konsultant merytoryczny współpracuje z festiwalami muzycznymi, m.in. warszawskim „Ad Libitum”, wrocławskim Musica Electronica Nova, krakowskim „Sacrum Profanum” oraz brytyjskim Huddersfield Contemporary Music Festival. Jego działalność fonograficzna i kuratorska przyczyniła się w znacznym stopniu do międzynarodowego renesansu zainteresowania dorobkiem Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia.

Ilustracje: Aleksandra i Daniel Mizielińscy

Wydawnictwo: Dwie Siostry

Objętość: 224 strony

Premiera: 2 listopada 2017